

РЕШЕНИЕ

№ 3527

гр. София, 02.07.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав,
в публично заседание на 22.06.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **12739** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е исково и е по реда чл.203–207 от АПК.

Образувано е по искова молба на В. М. Н. [ЕГН] от [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез пълномощника му-адв.И. Ю.-САК, с която срещу Столичната община са предявени обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за осъждане на ответника да заплати на ищеца обезщетение за имуществени вреди в размер на 300 лева, изразяващи се в заплатено адвокатско възнаграждение в съдебното производство по оспорване на НП №СОА19-РД11-621/21.02.2019 г. на заместник-кмета на СО по н.а.х.д.№4638/2019 г. на СРС и обезщетение за неимуществени вреди в размер на 200 лева, изразяващи се в нерви, страдания, загубено време, които вреди са резултат от воденото административнонаказателно производство по издаване на НП, отменено с влязло в сила на 01.08.2019 г. съдебно решение.

С ИМ е заявено и искане за присъждане на законната лихва от датата на причиняване на вредите-01.08.2019 г. до окончателното изплащане на дължимото.

С писмения отговор на исковата молба ответникът, чрез процесуалния си представител, заявява, че оспорва „частично предявения от В. М. Н. иск /.../“, като видно от съдържанието на отговора всъщност се оспорва изцяло единия от двата обективно кумулативно съединени иска, а именно иска за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди.

В о.с.з пред АССГ, ищецът чрез процесуалния си представител- адв.Ю. поддържа предявените иски и моли за уважаването им, като изрично отказва да ангажира

доказателства в съотв. с указаната му доказателствена тежест за установяване настъпването на неимуществени вреди, позовавайки се на Решение №63/18.03.2016 г. гр. дело №5124/2015 г. на ВКС, III о. Заявява и искане за присъждането на разноските за исковото производство.

Ответникът, чрез процесуалния си представител-юрк.К. моли за постановяването на решение, с което и двата иска да бъдат отхвърлени. Поддържа, че неимуществените вреди следва да бъдат доказани, като се позовава на Решение №6982 от 02.06.2017 г. по адм.дело №14357/2016 г. на ВАС, III о. По отношение на иска за заплащане на обезщетение за имуществени вреди, оспорва размера му по съображения, че договореното адвокатско възнаграждение е било заплатено не само за изготвянето на жалбата, но и за осъществяването на процесуално представителство пред съда, а видно от протокола за о.с.з., в производството пред СРС не се е явил процесуален представител.

Участващият в производството прокурор от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на двата иска, като по отношение на иска за имуществени вреди, сочи, че релевантна е сумата, с която ищецът се е обединил, а не дали упълномощеният от него адвокат се е явил или не се е явил в съдебното заседание по оспорване на НП.

Административен съд София-град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема следното:

С влязло в сила на 01.08.2019 г. решение, постановено по н.а.х.д по н.а.х.д.№4638/2019 г. по описа на Софийския районен съд, СРС, НО, 35-ти състав е отменил Наказателно постановление №СОА19-РД11-621/21.02.2019 г., издадено от заместник кмета на Столична община, направление „Транспорт и транспортни комуникации“, с което на В. М. Н. е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 200 лева, на основание чл.22, ал.5 ЗМСМА, вр.чл.132 от Наредбата за организацията на движението на територията на Столична община за нарушение на чл.45, ал.5 от същата наредба.

Видно от Договор за правна защита и съдействие 830699, АК-С. от 05.03.2019 г., същият е с предмет:Оказване на правна защита и съдействие, изразяващи се в обжалване на НП №СОА19-РД11-621/21.02.2019 г. на Столична община и процесуално представителство. Договорът е сключен между ищеца в настоящото производство и адв.И. Ю., като е договорено възнаграждение в размер на 300 лева. В договора е отразено, че сумата е заплатена в брой.

Съответно на доказателствата, съдържащи се в досието на н.а.х.д №4638/19 г. на СРС е твърдението на ответника, че в проведеното открито с.з., процесуален представител на жалбоподателя не се е явил. Не са посочени причини за неявяването. Не е депозирано и писмено становище по съществото на спора. При тези данни съдът приема, че реално осъществената правна защита, във връзка с оспорването на НП се е изчерпала с изготвянето на жалбата срещу наказателното постановление.

При така установените факти, съдът приема от правна страна следното:

Предявените иски са допустими, като предявени от страна, която има правен интерес и срещу ответник, който е пасивно легитимиран по тях-чл.205 от АПК, съгласно който искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Ответникът е юридическо лице, съгл. чл.14 от ЗМСМА. Следователно Столичната община е надлежен ответник по предявения иск. След

като са въведени твърдения за причинени на ищеца вреди-имуществени и неимуществени, които са в причинна връзка с отменено по съдебен ред наказателно постановление, налице е спор по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за вреди от административна дейност, който е подсъден на административните съдилища - Тълкувателно постановление № 2/ 19.05.2015 г. по т. дело № 2/ 2014г. на ВКС и ВАС на РБ.

Отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди по своя характер е обективна, т.е. не е необходимо наличие на вина. Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който възниква правото на обезщетение за вреди, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Ищецът извежда своите претенции за обезщетение от твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно издадено наказателно постановление, което е отменено по съдебен ред с влязъл в законна сила съдебен акт.

Съгласно мотивите по т. 1 от ТП № 2/19.05.2015 г., следва да се приеме, че издаването на наказателно постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административнонаказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същото представлява властнически акт, издаден от административен орган и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност.

По същество, с оглед приетото за установено от фактическа страна, съдът намери:

1. предявения иск за имуществени вреди за безспорно доказан по основание, по следните съображения:

Налице е НП, отменено изцяло като незаконосъобразно; имуществена вреда-неблагоприятно изменение в сферата на имуществени права на ищеца в заявления с ИМ размер от 300 лева; вредата е пряк и непосредствен резултат от издаденото НП. Във връзка с оспорването на размера на иска за имуществени вреди, съдът сочи, че може да разгледа същото единствено като възражение за прекомерност по чл. 78, ал. 5 от ГПК, като в съответствие с действителната фактическа и правна сложност на делото може да го намали до минималния размер, определен от наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата. Делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Институтът на обезщетението от неправомерно увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и

съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - да е „обоснован и справедлив“, т.е да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. / Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. на ВАС по т. д. № 2/2016 г., ОСС, I и II колегия/.

Възражението за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение във връзка с оспорването на НП е могло да бъде релевирано за пръв път в исковото производство, поради което относима е наредбата по чл.36, ал.2 от ЗА, в редакцията ѝ действаща към момента на постановяване на решението в исковото производство. Съгласно чл.7, ал.2, т.1, вр.чл.8 / (Изм. – ДВ, бр. 28 от 2014 г.; изм. с Решение № 5419 на ВАС на РБ - бр. 45 от 2020 г., в сила от 15.05.2020 г.) от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за защита по административни дела с интерес до 1000 лева, минималното възнаграждение е 100 лева. Поради това и като съобрази малката фактическата и правна сложност на конкретното дело по оспорване на НП и реално осъществената защита, изразяваща се единствено в изготвянето на жалбата до СРС, съдът намери възражението за основателно и намалява размера на заплатеното възнаграждение до установения минимум- 100 лева, поради което присъжда обезщетение за имуществени вреди за този размер. В останалата част-до пълния му предявен размер от 300 лева, отхвърля иска, като неоснователен.

2. По отношение иска за неимуществени вреди:

В съответствие с Решение №63/18.03.2016 г. гр. дело №5124/2015 г. на ВКС, III о. / по чл.280, ал.1, т.1 ГПК/, което съдът намира за приложимо, вкл. предвид изложеното в Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. на ВАС по т. д. № 2/2016 г., ОСС, I и II колегия, че делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства и се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, възприетото в т. II от ППВС № 4 от 23.12.1968 г. разрешение на този въпрос изхожда от разбирането, че определянето на неимуществените вреди по справедливост не може да означава преценка по усмотрение на съда, която почива само на абстрактните представи на решаващия орган, тъй като тогава мотивите не биха могли да бъдат контролирани от по-горестоящата инстанция. Затова съдът трябва да посочи конкретни факти, които според него са установени по делото и обосновават размера на неимуществените вреди. Това не означава, че при спецификата на непозволеното увреждане по чл.2 от ЗОДОВ е необходимо ищецът да докаже всички факти и обстоятелства, отразяващи се на размера на неимуществените вреди. С незаконното повдигане и поддържане на обвинение в извършване на престъпление се причиняват вреди, които се изразяват в нравствени, емоционални и психически терзания на личността, накърнената чест, достойнство, добро име в обществото. Нормално е да се приеме, че по време на цялото наказателно производство лицето, обвинено в извършване на престъпление, за което впоследствие е оправдано, изпитва неудобства, чувства се унижено, притеснено и несигурно. Накърнени са моралните и нравствените ценности у личността, както и социалното му общуване. Затова при установяване на този вид обичайни неимуществени вреди не бива да се изхожда само от формалните, външни доказателства. За редовността на исковата молба по чл.2 от ЗОДОВ е

достатъчно да се претендира обезщетение за причинените неимуществени вреди, като предметът на спора е очертан в рамките на обичайните негативни преживявания за съответното действие или бездействие на разследващите органи, прокуратурата или съда. Съдът е надлежно сезиран за обезщетяване на неприятните чувства, усещания и преживявания, независимо дали в исковата молба тези неимуществени вреди са подробно описани.

Когато се твърди причиняване на болки и страдания над обичайните за такъв случай или конкретно увреждане на здравето и други специфични увреждания, то тогава тези болки и страдания трябва изрично да бъдат посочени в исковата молба, за да могат да станат част от предмета на иска. Ответникът трябва да има възможност да се запознае с твърденията на ищеца за тези вреди, за да може да се защити. Съдът има право да ги обезщети само при успешно проведено пълно доказване от ищеца посредством допустими доказателствени средства, за което следва да изложи мотиви.

В обобщение ищецът по иск с правно основание чл.2 от ЗОДОВ може да претендира обезщетение за обичайните неимуществени вреди от незаконно наказателно преследване, без да ги описва подробно в исковата молба. Тогава не са нужни формални, външни доказателства за установяване на тези обичайни вреди, тъй като те настъпват винаги в резултат от наказателното производство. В този случай размерът на обезщетението следва да се определи според стандарта на живот, за да не се превърне в източник на неоснователно обогатяване за пострадалия. Когато ищецът претендира вреди над обичайните, които са обусловени от конкретни, специфични обстоятелства, той следва да ги посочи в исковата молба и безспорно да ги докаже. Съдът на свой ред трябва да се мотивира защо присъжда обезщетение над обичайния размер. В този смисъл е приложимата практика на ВКС, отразена в решение № 480 от 23.04.2013 г. по гр. д. № 85/2012 г. на IV Г.О. на ВКС и № 165 от 16.06.2015 г. по гр. д. № 288/2015 г. на Трето ГО на ВКС.

Споделяйки изложеното в посоченото по-горе решение и отчитайки спецификите на непозволеното увреждане по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, изразяващи се в значително по-ниската степен на засягане на личността при повдигане на административнонаказателно обвинение чрез съставянето на АУАН и ангажиране на административнонаказателната отговорност чрез налагане на административно наказание- „глоба“ в размер на 200 лева, в случая, в сравнение с незаконното повдигане и поддържане на обвинение в извършване на престъпление, АССГ, II о., 23-ти състав намира, че ищецът е претърпял обичайни вреди, тъй като те настъпват винаги в резултат от административнонаказателното производство- на ищеца във всички случаи е причинен емоционален дискомфорт във връзка с наложеното му административно наказание, по която причина е потърсил и правна защита, чрез ангажиране на адвокат за оспорване на НП. Съдът се съобразява и с това, че на ответника беше издадено съдебно удостоверение за снабдяване със справка от СДВР, ОПП за наложените на ищеца наказания за нарушения на правилата за движение по пътищата, но такава по делото не беше представена. /Ответникът дори не е потърсил, съотв. не е получил издаденото му съдебно удостоверение/. В този смисъл не може да се приеме за основателно оспорването на ответника, че за ищеца издаването на НП за нарушение на правилата за движение по пътищата не е нещо непривично и следователно не е търпял негативни емоционални и психически терзания. Като съобразява стандарта на живот, съдът намира, че справедливият размер на обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в обичайните вреди, които не

се нуждаят от формални, външни доказателства за тяхното установяване, е 50 лева в случая. Искът до пълния му предявен размер-200 лева и неоснователен и следва да се отхвърли.

3. Следва да се уважи и заявеното искане за присъждането на законната лихва от датата на увреждането, по следните съображения:

Законната лихва върху дължимото обезщетение има обезщетителен характер, но тя не е обезщетение за вредите от деликта, а обезщетение за забавено изпълнение на парично задължение /Решение №153 от 2.06.2015 г. по гр.д. №6735/14 г., IV г.о. Деликвентът дължи обезщетение на пострадалото лице в размер на доказаните имуществени и неимуществени вреди, както и законна лихва от датата на увреждането/ чл. 84, ал. 3 ЗЗД/. Лихвите се дължат върху размера на обезщетението, защото съгласно цитираната разпоредба, деликвентът се счита в забава без покана, т.е. от датата на увреждането. В този случай присъждането на законната лихва е последица от уважаването на главния иск - за обезщетението и тъй като не се предявява като самостоятелен иск не се дължи държавна такса. Силата на присъдено нещо се разпростира върху главния иск, но не и върху размера на законната лихва. Размерът на законната лихва ще подлежи на установяване в изпълнителното производство.

Фактическият състав на увреждането е завършен с влизането в сила на решението на СРС за отмяната на НП-01.08.2019 г., в случая. От този момент е дължима законната лихва по двата съединени иска-за имуществени и неимуществени вреди върху размера на обезщетение, за които същите са основателни.

При този изход на спора, своевременно заявеното искане на пълномощника на ищеца /още с исковата молба/ за присъждане на разноските за исковото съдебно производство е основателно и следва да бъде уважено, като заплатената държавна такса в размер на 20 лева се присъди изцяло, а заплатеното адвокатско възнаграждение от 300 лева-съразмерно на уважената част от двата иска-90 лева, в случая- чл.10, ал.3 от ЗОДОВ.

По изложените съображения, Административен съд София-град, Второ отделение, 23-ти състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА по иска с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ Столичната община да заплати на В. М. Н. с [ЕГН], сумата в размер 100 / сто/ лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, настъпили от издаването на Наказателно постановление №СОА19-РД11-621/21.02.2019 г. на заместник кмета на Столична община, направление „Транспорт и транспортни комуникации“, отменено като незаконосъобразно с влязло в сила съдебно решение, изразяващи се в заплатеното адвокатско възнаграждение в съдебното производство пред Софийския районен съд по оспорване на същото наказателно постановление, **заедно** със законната лихва върху тази сума от датата на увреждането-01.08.2019 г. до окончателното изплащане на дължимото.

ОТХВЪРЛЯ иска за заплащане на обезщетение за имуществени вреди в останалата част-до пълния му предявен размер от 300 /триста/ лева.

ОСЪЖДА по иска с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ Столичната община да заплати на В. М. Н. с [ЕГН], сумата в размер 50 /петдесет/ лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, настъпили от издаването на Наказателно постановление №СОА19-РД11-621/21.02.2019 г. на заместник кмета на Столична община, направление „Транспорт и транспортни комуникации“, отменено като незаконосъобразно с влязло в сила съдебно решение, изразяващи се в обичайните вреди- причинен емоционален дискомфорт от административнонаказателното производство срещу ищеца, **заедно** със законната лихва върху тази сума от датата на увреждането-01.08.2019 г. до окончателното изплащане на дължимото.

ОТХВЪРЛЯ иска за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в останалата част-до пълния му предявен размер от 200 /двеста/ лева.

ОСЪЖДА, на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, Столичната община да заплати на В. М. Н., сумата в размер на 110 /сто и десет/ лева, разноски за първоинстанционното съдебно производство.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните. Решението да се съобщи на страните и СГП чрез изпращане на преписи от него.

СЪДИЯ: